

Slovenská spoločnosť pre technickú normalizáciu

Návrh riešenia problémov pri vzniku požiarov, postupnosť krokov, prevencia a opatrenia

**Ing. Božena Tušová
Predsedníčka SSTN**

25. mája 2017

**Údaje o požiaroch, príčinách vzniku
požiarov, správy o výsledkoch
vykonaných rozborov a o vykonaných
opatreniach na úseku ochrany
pred požiarmi**

VZNIK POŽIARU

Právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ na účely zabezpečenia podmienok na účinné zdolávanie požiarov je **povinná oznámiť** bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru každý požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní.

VZNIK POŽIARU

Pri každom požiari sa zisťuje **príčina** jeho vzniku. Na základe údajov a poznatkov získaných pri zisťovaní príčiny vzniku požiaru sa vypracúva správa o zásahu alebo **odborný posudok** o príčine vzniku požiaru, alebo **požiarnotechnická expertíza**.

ODBORNÝ POSUDOK

Obsahom odborného posudku o príčine vzniku požiaru alebo požiarnotechnickej expertízy sú najmä:

- okolnosti, podmienky a časové údaje o vzniku a šírení požiaru
- miesto a príčina vzniku požiaru
- vyhodnotenie porušenia opatrení a povinností podľa osobitných predpisov

ODBORNÝ POSUDOK

- o príčinách vzniku požiarov a požiarnotechnické expertízy sa využívajú najmä na určenie protipožiarnych opatrení a pri vypracúvaní rozborov požiarovosti.

ROZBORY POŽIAROVOSTI

- počet požiarov podľa ich druhov
- príčiny vzniku požiarov
- počet zachránených, zranených a usmrtených osôb pri požiaroch
- výška škôd spôsobených požiarmi a uchránené hodnoty
- vyhodnotenie zabezpečovania ochrany pred požiarmi právnickými osobami alebo fyzickými osobami – podnikateľmi

ROZBORY POŽIAROVOSTI

- vyhodnotenie porušenia predpisov o ochrane pred požiarmi v súvislosti s výkonom štátneho požiarneho dozoru
- vyhodnotenie požiarnebezpečnostnej situácie v odvetviach hospodárstva
- ďalšie dôležité údaje potrebné na určenie preventívno-výchovných a organizačno-technických opatrení

ROZBORY POŽIAROVOSTI

Účelom spracúvania rozborov požiarovosti je sústredenie a analýza údajov a poznatkov o požiaroch a ich využívanie **v riadiacej, preventívno - výchovnej, kontrolnej a operatívno - technickej činnosti.**

ROZBORY POŽIAROVOSTI

Pri spracúvaní rozborov požiarovosti sa využívajú najmä poznatky získané:

- zisťovaní príčin vzniku požiarov,
- vykonávaní štátneho požiarneho dozoru
- a z činností pri hasebných zásahoch.

ROZBORY POŽIAROVOSTI

Zisťovanie príčin vzniku požiaru je činnosť:

- prispieva k **objasňovaniu príčin** vzniku požiarov
- nevyhnutným podkladom pre spracovanie **nových právnych, technických noriem.**

Od posudku zisťovateľa príčin vzniku požiarov a jeho záverov závisí ďalší postup vyšetrovania.

ROZBORY POŽIAROVOSTI

V prípade, že majetok ktorý bol poškodený požiarom bol poistený, môže požiadať poisťovňa o poskytnutie odborného posudku Hasičský a záchranný zbor.

PREVENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

Riziko vzniku požiaru možno eliminovať dodržiavaním niekoľkých základných zásad:

- Na schodiskách a chodbách pred rozvodnými zariadeniami elektrickej energie, plynu a vody alebo v únikových cestách **neskladujte** starý nábytok, bicykle a pod.

PREVENENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

- Dozerajte na vybavenosť a akcieschopnosť nástenných **hydrantov** v chodbách bytového domu.
- Udržujte v dobrom stave elektrickú inštaláciu, **nepreťažujte elektrické obvody pripájaním veľkého množstva spotrebičov** - vodiče sa zahrejú a môžu sa vznietiť, nevykonávajte neodborné opravy a nezriaďujte provizórne elektrické vedenia.

PREVENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

- Keď varíte, **neodchádzajte z bytu ani nechod'te spať**.
- Uistite sa, či sviečky a cigarety sú **dobře zahasené** a až potom ich hod'te do koša.
- Zistite si, ako a kde treba **bezpečne vypnúť** elektrickú energiu vo vašom byte.

PREVENENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

- **Fajčenie a používanie otvoreného ohňa je jedna z najčastejších príčin vzniku požiaru v bytových domoch.**
- **Dodržiavajte bezpečnú vzdialenosť elektrických spotrebičov od horľavých predmetov. Pokiaľ sa používajú elektrické ohrievače v blízkosti záclony, môže vzniknúť požiar.**

PREVENENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

- **Pravidelné čistenie a revíziu komínov.**
Zákonná povinnosť ukladá čistiť komín každé dva mesiace bez ohľadu na to, či je v rodinnom dome, chalupe, vidieckom dome. Rozhodne by túto činnosť mal robiť **kominár**. Čistenie stojí asi 12 - 15 eur. Suma je zanedbateľná oproti škodám, ktoré môže spôsobiť nepatrná iskra. V žiadnom prípade sa neoplatí šetriť na tomto úkone.

PREVENENCIA PRED VZNIKOM POŽIARU

- Pri **plynových kotloch** by sa mali komíny kontrolovať a čistiť raz ročne.

ROZBOR POŽIAROVOSTI

Základným princípom požiarnej prevencie je vytváranie a rozvíjanie podmienok na zabezpečenie účinnej ochrany:

- života a zdravia osôb,
- majetkových hodnôt pred požiarmi,
- efektívne zdolávanie vrátane poskytovania pomoci pri týchto udalostiach.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Oblasť požiarnej prevencie a zabezpečovanie základných **opatrení** na predchádzanie vzniku požiarov sa v súčasnosti rieši viacerými spôsobmi.

V prvom rade ide o úlohy, povinnosti a kompetencie obsiahnuté v zákone

**č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi
v znení neskorších predpisov**

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Potreba účinnejšieho uplatňovania základných povinností právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku požiarov vyplýva z **negatívneho vývoja požiarovosti** na území SR za uplynulé obdobie.

Zo strany orgánov štátnej správy je potrebné na úseku ochrany pred požiarom na všetkých stupňoch realizovať **nové a efektívnejšie metódy** pôsobenia na uvedené subjekty.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Zákon č. 199/2009 Z. z. o ochrane pred požiarmi s účinnosťou od 1. júla 2009.

Novela spresňuje:

- **povinnosti právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov** v súvislosti s vlastníctvom, správou alebo užívaním lesa,
- **povinností vlastníkov a správcov bytových domov.**

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Jednoznačne sú vymedzené tie úlohy, ktoré musia zabezpečovať spoločnosť vlastníkov bytov, respektíve správcovia pri prevádzke a užívaní týchto stavieb.

Tieto zmeny umožnia účinnejšiu kontrolu uvedených subjektov pri prevádzkovaní stavieb alebo pri užívaní lesov a hospodárení v nich.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

V novele sú upravené splnomocňovacie ustanovenia na vydávanie všeobecne záväzných právnych predpisov s technickým obsahom, ktoré budú riešiť podrobnosti o právach a povinnostiach právnických osôb i fyzických osôb - občanov.

Novo sú definované aj niektoré kompetencie orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru. Upravené sú aj viaceré ustanovenia týkajúce sa hasičských jednotiek.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

V roku 2014 sa pristúpilo k ďalšej novele zákona o ochrane pred požiarmi č. 129/2015 Z. z.

Návrh novely zákona reaguje na výsledky výkonu štátneho požiarneho dozoru a na poznatky a zmeny v oblasti zabezpečovania činností na úseku ochrany pred požiarmi.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Predmetná novela podrobnejšie upravuje a dopĺňa práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov v súvislosti s inštaláciou a prevádzkovaním tzv. požiarnotechnických zariadení, ako aj niektoré ustanovenia, ktorých zmeny vyplynuli z aplikácie zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v praxi.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Ustanovuje podmienky a postup pri **overovaní vedomostí a vydávaní osvedčení o odbornej spôsobilosti** na úseku ochrany pred požiarmi.

Zavádzajú sa podmienky na uznávanie odbornej kvalifikácie na vykonávanie činností **preventivára požiarnej ochrany, technika požiarnej ochrany a špecialistu požiarnej ochrany** a taktiež podmienky pôsobenia hosťujúceho technika požiarnej ochrany a **špecialistu požiarnej ochrany**.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Novela upravuje zoznam požiarnotechnických zariadení a v súvislosti s prevádzkou požiarnotechnických zariadení sa zavádza **registračná povinnosť** pre zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia, a to ešte pred jeho prvým zabudovaním do stavby.

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

Zavádzajú sa správne **poplatky** za vykonanie skúšky na **získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti špecialistu požiarnej ochrany a technika požiarnej ochrany, za vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti, ako aj za konanie o udelenie oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy.**

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

1. septembra 2015, okrem povinnosti zaregistrovať požiarnotechnické zariadenie pred jeho prvým zabudovaním do stavby, ktorá nadobúda účinnosť 1. januára 2016.

- Vykurovacích telies
- Dymovodov a komínov

**Je v súčasnosti normotvorná základňa
dostačujúca ?**

Technická norma

- návody na výrobu, požiadavky na vlastnosti,
- návody na overovanie týchto vlastností,
- zatriedenie výrobkov do skupín na základe parametrov

Harmonizovaná norma obsahuje najmä bezpečnostné požiadavky na výrobok, definovaných formou základných bezpečnostných požiadaviek vo všeobecne záväznom právnom predpise – nariadení alebo smernici.

Aj keď dodržanie ustanovení technickej normy nie je záväzné, splnenie požiadaviek harmonizovanej EN predpokladá splnenie základných bezpečnostných požiadaviek smernice alebo nariadenia.

POČET POŽIAROV NEZANEDBATEĽNÝ

Podiel požiarov používaním vykurovacích telies:

- **8%** (2010 – 2016)
- **11,7%** (2016)

POČET POŽIAROV NEZANEDBATEĽNÝ

Hlavné faktory:

- **nedbanlivosť a neopatrnosť osôb**
pri používaní vykurovacích telies
- **porucha - nevyhovujúci stav**
vykurovacích telies, dymovodov a
komínov

PRÍČINA VZNIKU POŽIAROV

Existujúca **legislatíva a normalizačná základňa** upravujúca výstavbu/zhotovenie, inštaláciu, proces schvaľovania a uvedenia do prevádzky, prevádzkovanie a obsluhu až po čistenie samostatných vykurovacích telies , dymovodov, komínov a iných častí cesty splodín horenia je vyhovujúca a dostatočná

PRÍČINA VZNIKU POŽIAROV

Aktuálna otázka

Prudký nárast záujmu, najmä v nových a rekonštruovaných rodinných domoch o inštaláciu krbov, kachľových pecí a vykurovacích telies s otvoreným ohniskom

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

- **Nárast požiarov**
- **Potreba zmeny legislatívy**
- **Dodržiavanie noriem**
- **Kontrola dodržiavania noriem pri realizácii stavieb – kolaudačné konania**

POŽIARNA PREVENCIA OPATRENIA

- **Vytvoriť kontrolný orgán nad stavebnými úradmi v obciach – kompetencia starostov**
- **Zohľadňovanie bezpečnosti stavieb – pri normotvorbe**
- **Revízia noriem STN – TK 97**
- **Požiarna prevencia – prenesený výkon štátnej správy – štát nedokáže pokryť personálne kontrolu všetkých objektov – na obce – neodbornosť – preventivár obce – hlavne pri stavbách rodinných domov**

ĎAKUJEM za POZORNOSŤ